

Stefan Woyda

Biskupice, gm. Brwinów, woj. warszawskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 10, 122-123

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BISKUPICE, gm. Brwinów
woj. warszawskie
Stanowisko 1

Muzeum Starożytnego Hut-
nictwa Mazowieckiego
w Pruszkowie

Badania prowadził mgr Stefan Woyda. Finansował Za-
rząd Autostrad /w 85 %/ i WKZ w Warszawie /w 15 %/.
Pierwszy sezon badań. Osada i cmentarzysko kultury
łużyckiej. Osada późnolateńsko-rzymska.

Badania podjęto w związku z budową autostrady. Poprzedziło je
zdjęcie geofizyczne całej osady /wykonane przez geofizyków z AGH w
Krakowie/. Odkryto łącznie 6471 m² i zbadano:

1. 598 pieców hutniczych
2. 263 jamy osadnicze
3. 3 piece do wypalania wapna
4. 2 studnie
5. 10 palenisk kamiennych
6. 11 ciałopalnych grobów ludzkich
7. 2 groby zwierzęce.

Zawartość kulturowa warstw pozwala wyróżnić na badanym stano-
wisku 2 fazy osadnictwa.

Faza I - osada i cmentarzysko kultury łużyckiej z IV-V okresu epo-
ki brązu i z okresu halsztackiego.

Faza II - osada hutnicza z I wieku p.n.e. - III wieku n.e.

Z fazą I wiązać można około 120 jam i groby ciałopalne. Niemal
wszystkie jamy były w planie okrągłe o średnicach tylko sporadycznie
przekraczających 1 m. Większość obiektów miała w profilach kształt niec-
kowany rzadziej ściętego stożka o płaskim dnie. Głębokość tych ostatnich
była przeciętnie nieco większa przekraczając w kilku wypadkach 80 cm.
Wypełniska jam najczęściej mało intensywne, piaszczyste, zawierały nie-
zbyt liczną ceramikę. Współczesne osadzie cmentarzysko reprezentowane
jest przez 11 grobów ciałopalnych /9 popielnicowych i 2 jamowe/. Groby
bez wyposażenia, najczęściej źle zachowane.

II-ga faza osadnictwa pozostawiła na zbadanym terenie bardzo inten-
sywne i zróżnicowane ślady. W planigrafii osady hutniczej wyróżnić moż-
na 2 strefy.

1. Strefa produkcyjna. Na jej obszarze grupuje się zdecydowana
większość spośród odkrytych 598 dymarek. W tym rejonie odkryto też 2
piece do wypalania wapna, 2 jamy z rudą darniową oraz studnię. Na obrze-
żeniu strefy produkcyjnej, na skraju piecowiska, zlokalizowane były, ułożo-
ne w 2 szeregi paleniska. Pełniły one zapewne funkcję palenisk wygrzew-
nych-kuźniczych.

2. Strefa mieszkalna. Na jej obszarze, poza jednym piecem wapien-
niczym i kilkoma dymarkami, wystąpiły przede wszystkim obiekty o cha-
rakterze typowo osadniczym. Wśród nich było 7 półziemianek mieszkal-
nych, jamy magazynowe, studnia.

Rozplanowanie tej strefy nosi wyraźne ślady zorganizowanego
założenia osadniczego. W obecnej fazie badań wydaje się, że większość
obiektów mieszkalnych i towarzyszących im jam zlokalizowanych jest na
luku otaczającym dość pusty plac ze studnią w części centralnej.

Materiały złożono w Muzeum Starożytnego Hutnictwa w Pruszkowie.

Badania będą kontynuowane.

BRODNO, gm. Środa Śląska
woj. wrocławskie
Stanowisko 3

patrz
okres lateński

BRZEG, gm. Pęczniew
woj. sieradzkie
Stanowisko 1a

Muzeum w Sieradzu

Badania prowadził mgr Andrzej Szymczak. Finansował
WKZ w Sieradzu. Drugi sezon badań. Osada kultury
przeworskiej z III-IV wieku.

Osada położona jest na wysokim brzegu pradoliny Warty nad Gęsią
Strugą, około 50 m na zachód od drogi. Obszar stanowiska wynosi około
1,5 ha. Osada jest silnie zniszczona przez wydobycie żwiru oraz przez
okopy z II wojny światowej.

Przebadano obszar 395 m² w północnej części obiektu. Natrafiono
na 2 silnie zniszczone obiekty mieszkalne /jeden z paleniskiem/, 7 pale-
nisk, 12 jam odpadowych oraz bruk kamienny, pozbawiony śladów spa-
lenizny, a pod nim zarys jamy o wymiarach 130 x 120 cm ze śladami 4
dołków słupowych. Wszystkie paleniska były wyłożone kamieniami. Ma-
teriał zabytkowy to głównie fragmenty ceramiki i kości zwierzęcych.
Wśród ceramiki dominują formy charakterystyczne dla późnego okresu
wpływów rzamskich wśród niej fragmenty ceramiki toczonej na kole. Ta
ostatnia stanowi zapewne formy lokalne, najbliższe analogie do niej po-
chodzą z Toporowa. Być może dalsze badania pozwolą rozwiązać kwestię
lokalnej produkcji ceramiki toczonej na kole.

Osadę można datować ogólnie na III-IV w. n. e.

Badania będą kontynuowane.